

27.7.2023

Maa- ja metsätalousministeriö
kirjaamo.mmm@gov.fi

Lausuntopyyntö 16.6.2023, VN/4383/2023

Lausunto luonnoksesta hallituksen esitykseksi eduskunnalle laeiksi uusjakojen tukemisesta annetun lain ja eräiden maa- ja metsätalousministeriön hallinnonalan lainojen ja saamisten siirtämisestä Valtiokonttorin hoidettavaksi annetun lain muuttamisesta sekä luonnoksesta valtioneuvoston asetukseksi uusjakojen tukemisesta

Valtiokonttori kiittää mahdollisuudesta antaa lausunto ja esittää lausuntonaan hallituksen esityksestä annettuun luonnokseen seuraavaa.

Valtiokonttori vastaa uusjakotoimitusten suorittamisesta valtiolle aiheutuvien kustannusten perimisestä lainansaajalta. Tässä lausunnossa Valtiokonttori arvioi hallituksen esityksen luonnosta perintätehtävän käytännön toteuttamisen näkökulmasta.

Valtiokonttori pitää lakimuutosta tarpeellisena ja kannatettavana. Valtiokonttorin lain valmisteluvaiheessa esittämät ehdotukset on otettu esityksessä hyvin huomioon. Valtiokonttori kiinnittää kuitenkin huomiota kahteen seikkaan, joilla on käytännön merkitystä Valtiokonttorin perintätehtävän hoidossa.

Uusjakojen tukemisesta annetussa laissa ei ole säännöksiä Valtiokonttorin tiedonsaantioikeudesta. Eräiden maa- ja metsätalousministeriön hallinnonalan lainojen ja saamisten siirtämisestä Valtiokonttorin hoidettavaksi annetussa laissa (jäljempänä siirtolaki) Valtiokonttorin tiedonsaanti rajataan tukiviranomaisilla oleviin velallista koskeviin tietoihin. Koska esimerkiksi Verohallinto ei ole siirtolaissa tarkoitettu tukiviranomainen, Valtiokonttorin tiedonsaantioikeuden ulkopuolelle jää muun muassa Verohallinnon kuolinpesiä koskevat tiedot.

Valtiokonttorilla on perittävänä huomattava määrä uusjakolainoja, joissa velallisena on kuolinpesä. Valtiokonttori ei saa Maanmittauslaitokselta tai muiltakaan tukiviranomaisilta tietoa kuolinpesien osakkaista tai asianhoitajista. Tämä hankaloittaa merkittävästi perintätehtävän hoitamista. Valtiokonttori pitääkin tärkeänä, että joko uusjakojen tukemisesta annettuun lakiin tai siirtolakiin lisättäisiin säännökset, joiden nojalla Valtiokonttorilla olisi oikeus saada perintätoimien toteuttamiseksi välttämätöntä tietoa muilta viranomaisilta salassapitosäännösten estämättä. Valtiokonttori pitäisi hyvänä, että tiedonsaantioikeudesta säädettäisiin ensisijaisesti siirtolaissa siten, että Valtiokonttorin tiedonsaantioikeus koskisi kaikkia siirtolaissa määriteltyjä saatavia.

27.7.2023

Valtiokonttori esittää myös harkittavaksi, voisiko uusjakojen tukemisesta annetussa laissa säätää euromäärästä, jonka alittavilta osin mukauttamistoimenpiteistä aiheutuvat kustannukset voitaisiin jättää kokonaan määräämättä takaisin maksettavaksi tai perinnästä voitaisiin muuten luopua. Euromääräisesti vähäisten saatavien periminen on usein hyvin kustannustehotonta, mikäli velallinen ei maksa velkaansa vapaaehtoisesti. Erityisesti kuolinpesien osalta vähäisten saatavien perintä aiheuttaa usein vain kustannuksia. Nimenomaisen perinnästä luopumiseen oikeuttavan säännöksen puuttuessa Valtiokonttorin tulee kaikissa tilanteissa periä myös aivan pienimmätkin saatavat.

Pääjohtaja

Timo Laitinen

Toimialajohtajan sijainen

Jan Kortesalo

